

5. Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy «Pro utvorennia ta likvidatsiiu raioniv» vid 17 lypnia 2020 # 807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/807-20>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020

УДК 347.78

Стременовський Сергій Миколайович,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри правознавства
Міжнародного приватного університету імені Пилипа Орлика

ІНСТИТУТ СПІВАВТОРСТВА: ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Досліджуються різнобічні аспекти правової регламентації авторства та співавторства. Увага акцентується на таких упушеннях законодавчого характеру, як декларативне зазначення угоди про співавторство, відсутність визначення умов її виникнення, тощо. Розглянуті проблеми реалізації співавторства під час написання колективного твору науки, створення музикального твору, твору образотворчого мистецтва, інтерв'ю.

Автор прийшов до висновку, що співавторство широко поширено у багатьох наукових, літературних, образотворчих жанрах. Розподіл майнових і особистих немайнових прав співавторів залежить від виду співавторства - роздільного чи нероздільного. Співавторство в музичних творах може бути виділене лише в разі залишення при цьому цілісності твору, а в творах образотворчого мистецтва - його естетичної цінності. Право на авторство в інтерв'ю залежить від творчого внеску інтерв'ююваного та особи, яка позує в фотографічному творі.

Ключові слова: авторство, співавторство, законодавство, критерії визначення, особливості розділу авторських прав, роздільне та нероздільне співавторство, музикальний твір, твір образотворчого мистецтва, інтерв'ю.

Stremenovsky S. INSTITUTE OF CO-AUTHORITY: PROBLEMS OF IMPLEMENTATION

Various aspects of the legal regulation of authorship and co-authorship are studied. Attention is focused on such omissions of a legislative nature as the declarative indication of the co-authorship agreement, the lack of definition of the conditions of its occurrence, etc. The problems of co-authorship in writing a collective work of science, creating a musical work, a work of fine art, interviews are considered.

The author came to the conclusion that co-authorship is widespread in many scientific, literary and visual genres. The distribution of property and personal non-property rights of co-authors depends on the type of co-authorship - separate or indivisible. Co-authorship in musical works can be distinguished only in the case of leaving the integrity of the work, and in works of fine art - its aesthetic value. The copyright in the interview depends on the creative contribution of the interviewee and the person posing in the photographic work.

Key words: authorship, co-authorship, legislation, criteria for definition, features of copyright section, separate and indivisible co-authorship, musical work, work of fine art, interview.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження аналізованої проблематики зумовлений недостатньою законодавчою визначеністю усіх аспектів авторства та співавторства, недоліків правового регулювання співавторства, відсутності однозначних поглядів науковців з питань його реалізації. Інститут співавторства в загальних положеннях відповідає міжнародним положенням з авторського права, однак в Україні він потребує подальшого удосконалення законодавства з багатьох аспектів виникнення і реалізації співавторства, умов договору про співавторство, попередження примусу в співавторстві та інше. Недостатньо законодавчо визначені умови та реалізація співавторства під час написання колективного твору науки, створення музикального твору, твору образотворчого мистецтва, інтерв'ю та інших об'єктів авторського права.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченням аналізованої проблематики займаються С.Гаврилов, О. Дзера, О.Жарко, О. Йоффе, А.Котляр, С. Мазуренко, І. Савельєв, О.Сичивиця, О. Яворська та інші науковці. Ними акцентується увага на проблемних аспектах реалізації співавторства, критеріях визначення подільного і неподільного співавторства, розгляді правової природи договору між співавторами, судовій практиці з питань захисту порушення прав співавторів. Однак комплексний розгляд проблем правового регулювання співавторства здійснений ще не достатньо повно, що актуалізує дане дослідження.

Метою статті є розгляд проблемних аспектів реалізації таких об'єктів співавторства, як науковий та музичний твір, твір образотворчого мистецтва, визначення творчого характеру інтерв'ю, узагальнення пропозицій з питань удосконалення законодавства у сфері авторського права.

Виклад основного матеріалу дослідження. Визначення співавторства нерозривно пов'язано із авторством. Закон України (далі - ЗУ) «Про авторське право і суміжні права» автора визначає як фізичну особу, яка своєю творчою працею створила твір (ст. 1), та вказує, що первинним суб'єктом, якому належить авторське право, є автор твору, за відсутності доказів іншого автором твору вважається особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору (презумпція авторства) (п.1. ст.11) [1]. Авторство науковцями визначається як «безстрокова невід'ємна якість, яку творець твору набуває винятково за фактом створення

результату його творчої діяльності. Статус автора твору не може бути залежний від оприлюднення твору або від часу такого оприлюднення, а також від ступеня завершеності роботи над твором» [2, с.95].

ЗУ «Про авторське право і суміжні права» співавторів визначає як осіб, які спільною працею створили твір; авторське право на такий твір, належить всім співавторам незалежно від того, чи утворює такий твір одне нерозривне ціле або складається із частин, кожна з яких має самостійне значення (п.1. ст. 13 Закону) [1]. Зміст цієї статті дозволяє зробити висновок про два види співавторства: роздільне і нероздільне. Співавторство є нероздільним (якщо у творі неможливо виділити, яку його частину створив кожен із авторів) і роздільним (виділення частин кожного із авторів у створенні твору є можливим для відокремлення та використання).

Деякими науковцями ставиться питання про спірність такого поділу, виходячи з того, що незалежно від використання твору спільно чи частково, за авторами залишається закріплене законом авторське право на творчу діяльність [3, с.57]. Вважаємо, що право на творчу діяльність і авторське право на частину спільного твору є різними за своїм змістом та суттю авторськими правами.

В окремих працях, співавторство коментується тільки як нероздільне. Для прикладу наведемо таке твердження: «Авторами одного твору, що є об'єктом правової охорони, можуть бути одночасно дві і більше осіб. У такому випадку йдеться про співавторство, яке визначатиметься: 1) фактом спільної творчої праці осіб; 2) фактом творчого внеску кожного зі співавторів; 3) створений спільною творчою працею об'єкт є єдиним цілісним твором, що об'єднується єдиним творчим задумом, концепцією, ідеєю. Такий твір неможливо поділити на частини без втрати його цілісності та первісного значення відповідно до творчого задуму» [4, с. 102].

Коментуючи ст. 13 ЗУ «Про авторське право і суміжні права», деякі автори приходять до висновків, які, на наш погляд, є суперечливими. С.Мазуренко, визначаючи умови виникнення співавторства відносить до них «по-перше, творчий результат, створений спільною творчою працею співавторів, має бути єдиним цілим, таким, що не може існувати без складових частин як ціле; по-друге, по-третє, повинна бути угода про спільну працю, не обов'язково в письмовій формі;» [5, с.68]. Зауважимо, що спільною творчою працею може бути створений авторський об'єкт, який може існувати і в окремих його частинах і водночас бути єдиним цілим; угода про спільну працю Законом передбачається, але у такому вираженні, що дозволяє у практичній спільній творчій діяльності не завжди укласти їх з моменту виникнення, а здебільшого тоді, коли постають питання матеріальної винагороди.

Науковцями (В.Дозорцев, К.Дюкарева, О.Ізбаш, Г.Ульянова, О.Яворська) досліджуються різновиди договору про співавторство, його правова природа, поняття та ознаки. Договір між співавторами твору науки визначається як взаємна домовленість двох або більше авторів, спрямована на визначення та організацію їхніх відносин шляхом установа умов користування створюваним чи створеним ними у співавторстві колективним твором науки [6, с.50]. Він визначається непоміченим, консенсуальним, взаємозобов'язуючим, строковим, особистого характеру, спрямованим на визначення та організацію відносин між співавторами, у тому числі стосовно розподілу їх майнових прав. Бажаним є укладення договору у письмовій формі, що значно полегшить розгляд можливих суперечностей між співавторами.

У фаховій літературі ми зустрічаємо й таку позицію: договір, що укладається між співволодільцями інтелектуальних прав, а саме договір між співавторами, має бути спрямований на визначення узгодженого порядку їх здійснення і пов'язані з ним права, обов'язки і відповідальність сторін, передбачати наміри сторін і порядок спільних дій, спрямованих на створення об'єкта в майбутньому. Майновий характер спільних інтелектуальних прав не заважає включенню у договір умов про здійснення кожним зі співволодільців своїх немайнових прав, оскільки це відбиватиметься і на реалізації майнових правомочностей і не може обмежувати немайнові права або містити відмову від них [7, с.152]. Конкретизація уваги на характер використання прав суб'єктами співавторства, на наш погляд, є цілком слушною, підтвердженням цього є й зміст таких договорів, які укладаються між ними.

Зауважимо наступне: кожен із співавторів має право самостійно захищати свої права; «своя» частина спільного твору може використовуватися самостійно, у нероздільному співавторстві один із співавторів може його використовувати лише за згодою всіх авторів; роздільне співавторство може бути припинене за угодою сторін, нероздільне співавторство таким чином не може бути припинено; під час використання своєї частини спільного твору, тільки її автор отримує винагороду, під час використання нероздільного твору, винагороду отримують всі співавтори [8].

До актуальних проблем співавторства віднесемо псевдоавторство, «науковий паразитизм, сутність якого – в експлуатації чужої праці, у несправедливому, безчесному використанні інтелектуальних зусиль та наукових досягнень інших» [9]. Частіше всього псевдоавторство проявляється як зловживання посадовим становищем керівника та полягає у включенні до колективу авторів осіб, які не створювали твір. У випадку примусу до співавторства твір створюється вперше і недобросовісний автор включається до колективу співавторів ще до його обнародування [10, с.876]. Сумнівними підставами для включення у список авторів все частіше стають фінансова допомога, надання грантових коштів, обладнання, дозволу на використання програмного забезпечення тощо [11, с. 108]. Частими є випадки включення до співавторів «почесних авторів», керівників проекту, дисертацій, закладу. Зауважимо, що така тенденція широко поширена у науковому світі в інших країнах.

Найбільші складності виникають щодо визначення співавторства на музичні, музично – драматичні, аудіовізуальні твори та образотворчого мистецтва. Неодноразово науковцями (зокрема, В.Баженовим та Л.Шиковою) піднімається питання про необхідність удосконалення правового урегулювання співавторства в разі створення музичного твору, яким в оптимальному розумінні є результат творчої діяльності одного чи декількох авторів, в якому художні образи виражені за допомогою звуків із супроводом людського голосу чи без нього, призначений для слухового сприйняття за допомогою музичних інструментів або технічного обладнання незалежно від первісної або подальшої фіксації та має бути оригінальним та унікальним твором мистецтва [12].

Оригінальність музичних творів виникає в результаті з'єднання складових елементів, оригінальними можуть бути як мелодія, так і гармонія або ритм. Однак, авторське ж право визнає виключні права лише на мелодію, неможливо отримати виняткові права на гармонію, тому що вона являє собою поєднання акордів, число яких обмежене, так само справа йде і з ритмом: є нелогічним визнавати виняткові права на болеро, мазурку, самбу, боса-нову, гавот тощо. Якщо мова йде про музичний твір, плагіатом називається тільки записання самої мелодії, тобто того, що в ньому є оригінальним [13, с.34].

Головною умовою виникнення співавторства під час створення музичного твору називається спрямування творчої праці кожного з авторів на створення єдиного спільного твору, тому що не може бути співавтором сучасний композитор, який написав музику на слова давно написаного поетичного твору. Також не є співавторством переробка, аранжування, відеокліпи, проморолики, інша зміна оригінального музичного твору, надання для його створення фінансової та технічної допомоги [12]. Щодо розподілу майнової винагороди одного погляду не склалося, висловлюються різні точки зору: 1) кожен із співавторів отримує винагороду за свою частину пісенного твору (музику чи слова пісні); 2) мелодію сприймають як пісню і тому отримувати кошти за її використання має і той, хто написав слова.

Свою специфіку має співавторство у образотворчому мистецтві, об'єктом якого є будь-яка картина, незалежно від рівня виконання, виду, жанру або призначення, створена в результаті творчої роботи людини і виражена в матеріальній формі [14]. Обсяг авторських повноважень співавторів твору образотворчого мистецтва є однаковим незалежно від розміру творчого внеску: “головний автор” не має ніяких переваг над своїми співавторами. Всі автори, незалежно від форми їх співпраці (всі працюють з самого початку створення ескізу твору образотворчого мистецтва чи ескіз створюється одним автором, а всі інші лише уточнюють його художню форму) є рівноправними суб'єктами авторського права. Співавторство на твір образотворчого мистецтва породжується складним юридичним фактом, першою умовою якого є творчий внесок всіх авторів у спільний твір, і другою – їх згода на спільну творчість, що означає добровільність творчої праці кожного [15, с.11, 18]. У разі з'ясування частини частину твору для розподілу між співавторами майнової винагороди має враховуватися наявність в ній естетичної цінності твору або її втрати.

Особливим об'єктом співавторства є інтерв'ю. Частина 3 ст.13 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» встановлює, що «співавторством є також авторське право на інтерв'ю. Співавторами інтерв'ю є особа, яка дала інтерв'ю, та особа, яка його взяла. Опублікування запису інтерв'ю допускається лише за згодою особи, яка дала інтерв'ю. Винагорода за використання твору належить співавторам у рівних частках, якщо в угоді між ними не передбачається інше» [1].

Співавторство на інтерв'ю науковцями обговорюється досить активно та визначається, що право авторства набувається тією особою, яка забезпечила його творчий характер. Склалося два основних погляди щодо творчого характеру інтерв'ю його сторонами: 1) особа, яка бере інтерв'ю (журналіст), може вносити творчий вклад в інтерв'ю, якщо продумано завдає питання з подальшою літературною обробкою його форми і поданням такого матеріалу, однак якщо висловлювання інтерв'юйованого наводяться буквально, журналіст не набуває авторських прав на інтерв'ю; 2) авторське право інтерв'юйованого буде набуто лише в тому разі, якщо відповіді були оригінальними, ним здійснювалася їх подальша творча обробка разом із журналістом, а не надавався лише вихідний матеріал [16].

Недостатньо урегульованим залишаються питання про розподіл майнової винагороди між журналістом та інтерв'юйованим, відповідальність журналіста в разі опублікування інтерв'ю без погодження з ним та таким, який за змістом не відповідає розмові.

До проблемних об'єктів співавторства відносять і фотографічні твори, що створені з участю моделі. Сам фотознімок визнається об'єктом авторського права в разі оригінальності його сюжету, кадрування, композиції або будь-якого іншого важливого елемента зображення, такими не є численні фотографії, які щодня знімаються і виявляються механічно [13, с.37].

Виникнення авторського права у моделі, зображеному на фотографічному творі, є спірним і дискусійним як з наукової, так і з практичної точок зору. Проте, відповідно до чинних законодавчих норм і судової практики, співавторство фотографа і моделі є можливим, якщо творча діяльність моделі вплинула на результат їх спільної з фотографом праці [17, с.21]. Творчим внеском особи, яка позує, є вибір нею свого положення, планування свого розташування, декорування свого тіла з іншими предметами [18, с.45].

Вважаємо, що визнання за моделлю чи іншою особою, яка позує, права на власне зображення є беспірним, а вирішення інших питань з метою уникнення спорів між співавторами фотографічного твору

повинно йти через укладання спеціального договору з уточненням усіх аспектів майнового та особистого немайнового характеру.

Висновок. Співавторство широко поширено у багатьох наукових, літературних, образотворчих жанрах. Розподіл майнових і особистих немайнових прав співавторів залежить від виду співавторства - роздільного чи нероздільного. Однак недостатня визначеність співавторства як інституту авторського права в українському законодавстві зумовлює досить гострі суперечності майнового та особистого немайнового характеру між співавторами. На наш погляд, проблема псевдавторства має вирішуватися у наукових колективах, де завжди зрозуміло, яку причетність до колективного твору має той чи інший науковець та посадовець, а також через морально-етичних засад їхнього спілкування. Співавторство в музичних творах може бути виділене лише в разі залишення при цьому цілісності твору, а в творах образотворчого мистецтва – його естетичної цінності. Право на авторство в інтерв'ю залежить від творчого внеску інтерв'юйованого та особи, яка позує в фотографічному творі.

З метою попередження суперечностей між співавторами передбачається укладання між ними спеціальної угоди із чітким визначенням прав кожної сторони. Однак українським законодавством, що регулює авторські правовідносини, про неї лише вказано. Зазначене піднімає питання про необхідність законодавчого чіткого встановлення всіх умов щодо укладання такої угоди, насамперед того коли вона повинна бути укладена: з початком творчої праці над твором, досягненням його істотних результатів, чи після завершення праці, тому що у цьому разі можна зробити конкретний висновок щодо реального внеску кожного автора та з'ясувати пов'язані з цим питання винагороди, що усуне проблеми з її розподілом у майбутньому. Вважаємо, що угода про співавторство повинна укладатися з його початком та у подальшому коректуватися із врахуванням участі кожної сторони в загальний результат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792 – XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/stru2>
2. Котляр А.О. Співавтори як первісні суб'єкти авторського права: окремі проблеми правової регламентації. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. №11 (133). С.93-99.
3. Жарко О.Г. Щодо критеріїв визначення подільного і неподільного співавторства. *Право і суспільство*. №3-2, частина 3, 2015, с.56-58.
4. Яворська О. Презумція авторства та її застосування в судовій практиці. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2016. Випуск 62. С. 99–106.
5. Мазуренко С. Проблемні аспекти визначення співавторства в цивільному законодавстві України. *Актуальні проблеми держави та права*. 2008. Вип.43.С.66-70.
6. Дюкарева К.Ю. Договір між співавторами творів науки: правова природа, поняття й ознаки. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Випуск 4. Т.1.2016. С.53-59.
7. Яркіна Н. Спільні права інтелектуальної власності: їх виникнення та здійснення. *Вісник Академії правових наук України*. 2010. №4. С.145-155.
8. Соавторство. URL: <http://lawinweb.ru/soavtorstvo/>
9. Сичивиця О. Авторство і псевдавторство в науці, Стаття перша, Критерії авторства і проблеми співавторства. *Соціологічні проблеми людини*. 2016. №2. С.47-54.
10. Ульянова Г.О. Привласнення авторства і примусу до співавторства як порушення авторських прав. *Молодий вчений*. 2015. Лютий. № 2 (17). С.874-877.
11. Ренн О.М. Колективна публікація в академічному виданні: проблемні аспекти у площині творчості та етики. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 8. К.: Академперіодика, 2013. С. 107-115.
12. Шикова Л.В., Баженов В.А. Проблеми співавторства на музичні твори. *Вісник Приазовського державного технічного університету*. Серія : Економічні науки. 2016. Вип. 31 (1). С.206-210.
13. Авторське право в міжнародно-правовому аспекті. Навчально-методичний посібник. Уклад. А.М. Євков. Х., 2010. 126 с.
14. Николаенко А. 11 главных вопросов об авторском праве в сфере искусства. URL: <https://mind.ua/ru/openmind/20179534-11-glavnyh-voprosov-ob-avtorskom-prave-v-sfere-iskusstva>
15. Чурпіта Г.В. Авторське право на твори образотворчого мистецтва: автореф. дис ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків. 2003. 20 с.
16. Тимофеев А.А. Авторское право на интервью. Электронный научный журнал «Медископ». 2009. Выпуск №2. URL: <https://goo.su/DIC>
17. Улітіна О. Особливості розподілу авторського права на фотографічний твір, що створений за участю моделі. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. №1. С.17-21.
18. Вязанкина Н.А. Проблемы авторского права на фотографические произведения. Збірник тез наукових робіт учасників III Міжнародної цивілістичної наукової конференції студентів та аспірантів 4-5 квітня 2008 р. О., 2008. С. 45-46.

REFERENCES:

1. Pro avtorske pravo i sumizhni prava. (1993, December 23). [On copyright and related rights]. *Zakon Ukrainy* № 3792 – KhII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/stru2> [in Ukrainian].

2. Kotliar, A.O. (2012). Spivavtory yak pervisni subiekty avtorskoho prava: okremi problemy pravovoi rehlementatsii. [Co-authors as primary subjects of copyright: some problems of legal regulation]. *Biuletен Ministerstva yustytstii Ukrainy*. №11 (133). 93-99 [in Ukrainian].
3. Zharko, O.H. (2015). Shchodo kryteriiv vyznachennia podilnogo i nepodilnogo spivavtorstva. [Regarding the criteria for determining divisible and indivisible co-authorship]. *Pravo i suspilstvo*. №3-2, chastyna 3, 56-58. [in Ukrainian].
4. Yavorska, O. (2016). Prezumptsiia avtorstva ta yii zastosuvannia v sudovii praktytsi. [Presumption of authorship and its application in judicial practice]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seria yurydychna*. Vypusk 62, 99–106. [in Ukrainian].
5. Mazurenko, S. (2008). Problemni aspekty vyznachennia spivavtorstva v tsyvilnomu zakonodavstvi Ukrainy. [Problematic aspects of the definition of co-authorship in the civil legislation of Ukraine] *Aktualni problemy derzhavy ta prava*. Vyp.4, 66-70. [in Ukrainian].
6. Diukarieva, K.Iu. (2016). Dohovir mizh spivavtoramy tvoriv nauky: pravova pryroda, poniattia y oznaky. [Agreement between co-authors of works of science: legal nature, concepts and features]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu*. Vypusk 4. T.1. 53-59. [in Ukrainian].
7. Yarkina, N. (2010). Spilni prava intelektualnoi vlasnosti: yikh vynykennia ta zdiisnennia. [Joint intellectual property rights: their origin and implementation]. *Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy*. №4. 145-155. [in Ukrainian].
8. Soavtorstvo [Co-authorship]. Retrieved from: <http://lawinweb.ru/soavtorstvo/> [in Russian].
9. Sychyvytsia, O. (2016). Avtorstvo i psevdovavtorstvo v nauksi, Stattia persha, Kryterii avtorstva i problemy spivavtorstva. [Authorship and pseudo-authorship in science, Statute of Persha, Criteria for authorship and problems of copyright]. *Sotsiologichni problemy liudyny*. №2. 47-54. [in Ukrainian].
10. Ulianova, H.O. (2015, February). Pryvlasnennia avtorstva i prymusu do spivavtorstva yak porushennia avtorskykh prav. [Authorship attribution and primus prior to copyright infringement]. *Molodyi vchenyi*. № 2 (17). 874-877. [in Ukrainian].
11. Renn, O.M. (2013). Kolektyvna publikatsiia v akademichnomu vydanni: problemni aspekty u ploschyni tvorchosti ta etyky. [Collective publication in an academic publication: problematic aspects in the field of creativity and ethics]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori*. Vyp. 8. K.: Akademiya, 107-115. [in Ukrainian].
12. Shykova, L.V., & Bazhenov, V.A. (2016). Problemy spivavtorstva na muzychni tvory. [Problems of co-authorship of musical works]. *Visnyk Pryazovskoho derzhavnogo tekhnichnogo universytetu. Seria : Ekonomichni nauky*. Vyp. 31 (1). 206-210. [in Ukrainian].
13. Yevkov, A. M. (Ed). (2010) Avtorske pravo v mizhnarodno-pravovomu aspekti. [Copyright in the international legal aspect]. *Navchalno-metodychnyi posibnyk*, 126. [in Ukrainian].
14. Nikolaenko, A. (2017). 11 glavnykh voprosob ob avtorskom prave v sfere iskusstva. [11 top questions about copyright in the arts]. Retrieved from: <https://mind.ua/ru/openmind/20179534-11-glavnykh-voprosob-ob-avtorskom-prave-v-sfere-iskusstva> [in Russian].
15. Churpita, H.V. (2003). Avtorske pravo na tvory obrazotvorchoho mystetstva. [Copyright right to create an imaginative artwork]. *avto ref. dys ... kand. yuryd. nauk: 12.00.03*. Kharkiv, 20. [in Ukrainian].
16. Timofeev, A.A. (2009). Avtorskoe pravo na intervyyu. [Interview copyright]. *Elektronnyi nauchnyi zhurnal «Mediskop»*. Vyipusk № 2. Retrieved from: <https://goo.su/DIC> [in Russian].
17. Ulitina, O. (2019). Osoblyvosti rozpodilu avtorskoho prava na fotohrafichni tvir, shcho stvorenyi za uchastiu modeli. [Features of the distribution of copyright to a photographic work created with the participation of the model]. *Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti*. №1. 17-21. [in Ukrainian].
18. Viazankyna, N.A. (2008). Problemy avtorskoho prava na fotograficheskie proizvedeniya. [Copyright issues in photographic works]. *Zbirnyk tez naukovykh robit uchastykiv III Mizhnarodnoi tsyvilistychnoi naukovoï konferentsii studentiv ta aspirantiv 4-5 kvitnia 2008 r.* 45-46. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.10.2020